

ПЕРША СЕСІЯ МІЖНАРОДНОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ ФІЛОСОФСЬКОЇ ШКОЛИ

КОНФЕРЕНЦІЇ. СЕМІНАРИ. ЧИТАННЯ

ФІЛОСОФСЬКЕ осмислення місії, ролі і функцій бібліотеки в інформаційному суспільстві, для якого характерна перевага технократичної свідомості, є винятково актуальним завданням, від розв'язання котрого багато в чому залежить доля світової культури, збереження гуманістичних основ суспільства та його подальший стійкий розвиток. Постановка і наукове рішення цього завдання узгоджується з положеннями Програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх», в якій бібліотеки визначаються як загальнодоступні й безкоштовні точки доступу до світових інформаційних ресурсів.

Саме в рамках цієї програми 12-21 вересня 2004 р. у м. Калінінграді (а також у районному центрі – м. Черняхівську, Російська Федерація) з метою сприяння розробці філософських основ розвитку бібліотеки як центральної ланки системи соціально-інформаційних комунікацій і транслявання знань відбулася перша сесія Міжнародної бібліотечної філософської школи. Відразу ж хочеться відзначити важливу роль школи в об'єднанні всіх причетних до великої місії бібліотеки людей, які роблять великий внесок у просування перспективних ідей. До участі у роботі школи було запрошено і представника Національної парламентської бібліотеки України.

Організаторами школи були Міністерство культури і мовних комунікацій Російської Федерації, Академія перепідготовки працівників мистецтва, культури і туризму Мінкультури Росії (Москва), Російський комітет Програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх», Адміністрація Калінінградської області, Калінінградська обласна універсальна наукова бібліотека, Калінінградський державний університет, Будинок книги ім. А. П. Чехова Черняхівського району Калінінградської області.

Робота школи була націлена на розгляд таких проблем:

- дослідження ролі бібліотеки в економічному, культурному і технологічному прогресі суспільства, у соціалізації та творчому розвитку особистості, гармонізації соціальних відносин; розгляд закономірностей трансформації бібліотеки в електронну епоху;

- формування репрезентативної науково-методологічної бази для розробки концепцій, стратегій, довгострокових програм і проектів розвитку бібліотек у контексті нової соціокультурної парадигми й інформатизації суспільства.

Оригінальність даної школи полягала в тому, що вона була покликана поєднати евристичний процес пошуку філософського знання з освітнім інструментарієм, завдяки чому передбачається створення принципів нових умов генерації ідей та їхньої трансляції в суспільну свідомість.

Було дуже символічним, що Міжнародна бібліотечна філософська школа проводилася саме в Калінінграді, тому що тут народився і творив один із найвизначніших філософів –

Іммануїл Кант (1724-1804), спадщину якого вивчає і розвиває кафедра філософії Калінінградського державного університету. Крім того, регіон Балтії – споконвічне місце багатонаціональних культурних, наукових і економічних зв'язків, вузловий пункт обміну ідеями, технологічними та соціальними досягненнями народів Європи й усього світу.

До участі в роботі школи було запрошено філософів, бібліотекознавців, культурологів, наукознавців, фахівців у галузі бібліографії, книгознавства, інформатики, керівників і працівників сфери культури, освіти та науки з різних регіонів Росії (міста Архангельськ, Владивосток, Орел, Белгород, Салехард, Москва, Санкт-Петербург, Республіка Башкортостан, Калінінградська обл.), а також Республіки Білорусь. Вони виступили з цікавими доповідями і повідомленнями, серед яких: «Соціальний метаморфізм як закономірність історичного розвитку бібліотеки» (Ю. Гріханов, керівник Центру моніторингу вітчизняної культури АПРІКТ), «Керування професійними знаннями: від методології до технологій» (А. Каптерев, зав. кафедрою віртуальних комунікацій Московського державного університету культури і мистецтв), «Виробництво знання в культурі інформаційного суспільства. Бібліотеки як модель культури» і «Віртуальна реальність і її значення інтерпретація» (М. Опьонков, професор кафедри філософії Поморського державного університету ім. М.В. Ломоносова), «Саморефлексія бібліотеки: рівні осмислення її розвитку» (О. Смоліна, зав. науково-дослідним відділом бібліотекознавства Російської національної бібліотеки), «Концептуальна модель бібліотеки і бібліотечної освіти в умовах інформаційного суспільства» (В. Касап, доцент кафедри історії і теорії інформаційно-документальних комунікацій Білоруського державного університету культури) та багато інших.

Міжнародна бібліотечна філософська школа має сприяти осмисленню ролі бібліотеки як соціокультурного інституту в інформаційному суспільстві, суспільстві знання, а також подальшому розвитку і зміцненню міжнародних контактів фахівців різних галузей соціальної інформації, науки та освіти в інтересах гуманітарного суспільного процесу. Організація такої школи – смілива й амбіційна ідея. Ця акція отримала великий резонанс і підтримку в бібліотечному середовищі як необхідна та актуальна.

Хочеться подякувати організаторам школи за запрошення до участі у цьому корисному заході, а також колективу Черняхівської районної бібліотеки та її директору З. Пікаловій, які забезпечили умови для цікавого і плідного навчання, доклали багато зусиль до створення теплої дружньої атмосфери.

ДОСВІД СТВОРЕННЯ ПРЕДМЕТНОГО РУБРИКАТОРА

КОЛОНКА КАТАЛОГІЗАТОРА

У статті викладено досвід створення та загальні принципи побудови предметного рубрикатора Наукової бібліотеки Хмельницького державного університету

БУДЬ-ЯКА бібліотека до епохи комп'ютеризації і автоматизації займалася організацією тільки трьох основних каталогів: генерального (службового), алфавітного і систематичного (читацьких), при цьому „соромливо” забуваючи про існування ще одного – предметного. Складність органі-

зації і редагування такого каталогу у картковому варіанті змушувала навіть досить великі бібліотеки з багатотисячними фондами відмовлятися від нього. Фахівців-предметизаторів було мало, щоб не сказати, що їх зовсім не було. І це не дивно. Свого часу всілися в бібліотечній сфері Н.К. Крупська не

Л. Сергеева

прикривала свого вкрай негативного ставлення до предметного каталогу. Після наради з теоретичних питань у грудні 1936 р. багатьох предметизаторів було репресовано, а каталоги – знищено. Не кращим був стан речей і у